

ผู้ใช้น้ำส่วนใหญ่นิยมมีถังพักน้ำสำรองน้ำ หากมีท่อแตกรั่ว สำหรับรองรับกรณีฉุกเฉิน อาทิ มีการซ่อมท่อหรืออุบัติเหตุอื่น ๆ ที่ทำให้น้ำประปาไม่ไหล แต่ผู้ใช้น้ำส่วนใหญ่มักไม่ค่อยให้ความสำคัญในการดูแลถังพักน้ำของตนเท่าที่ควร จนเป็นสาเหตุให้เกิดการปนเปื้อน บ่อยครั้งที่การตรวจสอบคุณภาพน้ำที่ผ่านถังพักน้ำจะพบเชื้อแบคทีเรียซึ่งอาจก่อให้เกิดโรคในระบบทางเดินอาหาร ในขณะที่น้ำจากท่อประปาโดยตรงจะสะอาดปราศจากเชื้อโรค น้ำประปามีโอกาสถูกปนเปื้อนจากเชื้อโรคที่ลอยอยู่ในบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมโดยรอบตลอดเวลา บางท่านอาจสงสัยว่าในเมื่อน้ำประปายืนยันว่าสะอาด ทำไมเมื่อเอาไปใส่ถังเก็บน้ำแล้วจึงมีเชื้อโรคได้ เรื่องนี้อธิบายได้ว่า น้ำประปาที่ส่งมาตามบ้านจะมีคลอรีนผสมอยู่เพื่อฆ่าเชื้อโรค แต่เมื่อเอาไปเก็บไว้ในถังพักนานๆ คลอรีนก็จะระเหยหมดไป จึงไม่มีฤทธิ์ฆ่าเชื้อโรคได้อีก ในขณะที่เชื้อโรคก็มีอยู่ทุกหนทุกแห่งรวมทั้งในอากาศ จึงทำให้ลงไปเติบโตอยู่ในถังพักน้ำได้ ฉะนั้นการทำความสะอาดถังพักน้ำจึงเป็นเรื่องสำคัญ

วิธีการทำความสะอาดถังพักน้ำที่เหมาะสม คือการใช้ยาคลอรีน หรือคลอรีนผง แช่ทิ้งค้างคืน 1 คืน ความเข้มข้นของคลอรีนที่ใช้น่าจะเป็น 5 มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งเป็นคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก ในระบบผลิตน้ำประปาไม่ควรใช้คลอรีนเกินค่าดังกล่าว ผู้ใช้น้ำส่วนใหญ่ไม่มีเครื่องทดสอบคลอรีนคงเหลือ ถึงแม้จะล้างคลอรีนที่แช่ค้างคืนในถังพักน้ำไม่หมด คลอรีนอิสระที่เหลืออยู่ก็ยังคงอยู่ในเกณฑ์ปลอดภัย ชื่อนี้แนะนำง่ายๆ คือ หากยังทนดมอยู่ได้ก็อยู่ในเกณฑ์ปลอดภัย

น้ำยาคลอรีนที่มีขายอยู่ในท้องตลาด ถ้าเป็นชนิดน้ำจะมีความเข้มข้น 5% และ 10% ชนิดผงมีความเข้มข้น 60% และ 65% สนนราคาโดยประมาณ ชนิดน้ำ 10% 4 ลิตร ขาย 100 บาท ส่วนชนิดผงมีขายเป็นถุงๆละ 450 กรัม ราคา 90 บาท ซื้อมากหน่อยก็ไม่น่าเป็นไร เพราะเอาไปใช้ประโยชน์ในการผสมน้ำดูบ้านฆ่าเชื้อโรคได้เพราะมีสูตรผสมแนะนำไว้ให้เสร็จ

ควรทำการตรวจสอบคุณภาพน้ำในถังพักน้ำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ปริมาณคลอรีนที่ใช้น้ำทำความสะอาดถังพักน้ำ

ชนิดน้ำ 5% น้ำยาคลอรีน 100 มิลลิกรัม(ซี.ซี.) ต่อน้ำ 1 คิว (ลูกบาศก์เมตร หรือ 1,000 ลิตร)
ชนิดน้ำ 10% ใช้ 50 ซี.ซี. ต่อน้ำ 1 คิว
ชนิดผง ใช้ประมาณ 8 กรัมต่อน้ำ 1 คิว
หากต้องการเตรียมน้ำยาคลอรีนที่มีความเข้มข้นแตกต่างออกไป สามารถเปิดตารางคำนวณได้จาก www.mwa.co.th/ความรู้เรื่องกิจการประปา/คุณภาพน้ำ/การเตรียมคลอรีนเพื่อฆ่าเชื้อในน้ำ

ติดต่อหาซื้อคลอรีนได้จาก ร้านขายสารเคมีทั่วไป หรือที่ บริษัท วิทยาศาสตร์ จำกัด โทร.0 2282 4981-6 บริษัท เอเชียนไซแอนติฟิก จำกัด โทร.0 2398 7049-51

สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขเมื่อคุณภาพน้ำ
ไม่ผ่านเกณฑ์แนะนำขององค์การอนามัยโลก

ที่	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1.	น้ำประปาต่อตรง ไม่ผ่านคำแนะนำฯ	สำนักงานประปาสาขา เปิดน้ำล้างเส้นท่อ
2.	ถัง/บ่อพักน้ำไม่ ผ่านคำแนะนำฯ	เจ้าของอาคารสถานที่ล้าง ถัง/บ่อพักน้ำ
3.	น้ำดื่มผ่านเครื่อง กรอง/ตู้น้ำเย็น ไม่ ผ่านคำแนะนำฯ	ล้างไส้กรองของเครื่อง กรองน้ำ หรือเปลี่ยนไส้ กรองตามอายุการใช้งาน ตามคู่มือการใช้งานของ เครื่อง รวมทั้งทำความสะอาด ตะกอนตู้/น้ำเย็น(ถ้ามี) และหัวก๊อกน้ำ ตลอดจน อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
4	ปริมาณเหล็ก ภายในอาคารไม่ ผ่านคำแนะนำฯ	เปลี่ยน ท่อเหล็กซึ่ง หมดอายุการใช้งานเป็น ท่อพีวีซีสีฟ้า

ที่	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
5.	ค่าความเป็นกรด- ด่างต่ำ (ควรมีค่า ระหว่าง 6.5-8.5)	ส่วนใหญ่มักเป็นน้ำผ่าน เครื่องกรองน้ำระบบ Reverse Osmosis (RO) ให้ขอคำแนะนำจาก บริษัทผู้ขาย
6.	พบหนองแดง	ล้างบ่อ/ถังพักน้ำแล้วปิด ฝาให้สนิท ตรวจสอบรอยชำรุด แตกร้าวของบ่อ/ถังพักน้ำ หากมีให้ซ่อมแซมหรือ เปลี่ยน

คู่มือการดูแลถังพักน้ำ

ส่วนตรวจสอบเฟืองวง (น้ำประปา)
กองวิเคราะห์คุณภาพน้ำ
ฝ่ายควบคุมคุณภาพน้ำ
การประปานครหลวง
โทร 0 2981 7321 โทรสาร 0 2981 7323